

Na temelju članka 5. stavka 2. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (Narodne novine 79/07, 113/08,43/09 i 130/17), čl. 47. Statuta Općine Bukovlje (Službeni vjesnik Brodsko-posavske županije broj 3/18), i prijedloga Programa mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti DDD na području općine Bukovlje za 2019. godinu od strane Zavoda za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije općinski načelnik Općine Bukovlje 25. siječnja 2019. godine, donosi

PROGRAM MJERA ZAŠTITE PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI – DEZINFEKCIJA, DEZINSEKCIJA I DERATIZACIJA – NA PODRUČJU OPĆINE BUKOVLJE ZA 2019. GODINU

UVOD:

Općina Bukovlje zauzima površinu od 31,51 km² s pet naselja: Bukovlje, Vranovci, Šušnjevc, Korduševci i Ježevik. Prema zadnjem popisu stanovništva u općini Bukovlje živi 3108 stanovnika u 954 domaćinstva. Općina ima izgrađenu kanalizacijsku mrežu duljine oko 9000 m. Svako naselje ima mjesno groblje. Na području općine Bukovlje nalaze se slijedeće vode stajaće:

- Ljeskove vode 2 ha
- kanalizacijska mreža

OPĆE ODREDBE:

Na temelju članka 5. stavka 1. i članka 24. stavka 6. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (NN 79/07, 113/08,43/09 i 130/17) na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo Ministar nadležan za zdravstvo donosi Program mjera suzbijanja patogenih mikroorganizama, štetnih člankonožaca (Arthropoda) i štetnih glodavaca čije je planirano, organizirano i sustavno suzbijanje mjerama dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije od javnozdravstvene važnosti za RH. Na osnovu navedenog Zakona i Programa Zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije predlaže slijedeći Program mjera i zaštite pučanstva od zaraznih bolesti na području općine Bukovlje u 2019. godini.

Godišnji program mjera za područje Općine donosi načelnik najkasnije do 31. siječnja za tekuću godinu. Ovim Programom utvrđuju se mjere, izvršitelji Programa, sredstva, rokovi, te način plaćanja provedbe DDD-a.

OPĆE MJERE ZA SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

Dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija kao opća mjera provodi se radi održavanja higijene, te smanjenja, zaustavljanja rasta i razmnožavanja ili potpunog uklanjanja prisustva mikroorganizama, štetnih člankonožaca (Arthropoda) i štetnih glodavaca. Opće DDD mjere kao obvezne mjere zaštite pučanstva od zaraznih bolesti provode se na osnovi članka 10. i 11. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, Pravilnika o načinu provedbe obvezatne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije (NN 35/07).

SUZBIJANJE ŠTETNIKA OD JAVNOZDRAVSTVENE VAŽNOSTI NA PODRUČJU OPĆINE BUKOVLJE

Standardi, vrste i načini provedbe Programa mjera

Cilj provedbe Programa mjera je planiranje sustavnih, organiziranih i cjelovitih (integralnih) mjera uništavanja patogenih mikroorganizama te suzbijanje štetnih člankonožaca (Arthropoda) i štetnih glodavaca odnosno kombinaciju preventivnih i kurativnih mjera s konačnim ciljem postizanja smanjenja, zaustavljanja rasta i razmnožavanja ili potpunog uklanjanja prisustva mikroorganizama, štetnih člankonožaca (Arthropoda) i štetnih glodavaca uzročnika ili prijenosnika zaraznih bolesti ujednačeno i pravovremeno na području cijelog teritorija općine Bukovlje.

DEZINFEKCIJA

Patogeni mikroorganizmi

Epidemiološki značaj:

Mikroorganizmi (uključujući bakterije, viruse, gljivice, parazite itd.), uzrokuju vrlo širok spektar bolesti od kojih se mnoge mogu spriječiti i/ili suzbiti prekidanjem lanca prijenosa, odnosno dezinfekcijom izvora zaraze ili objekta/medija prijenosa.

Cilj uništavanja patogenih mikroorganizama je sprečavanje pojave ili suzbijanje zaraznih bolesti koje uzrokuju patogeni mikroorganizmi, a provodi se uvijek i na svim mjestima gdje postoji rizik od prenošenja istih, tj. :

- tijekom elementarnih nepogoda
- tijekom izljeva kanalizacije
- tijekom masovnih skupova
- tijekom proljevanja ili rasapa infektivnog materijala
- tijekom zbrinjavanja infektivnog otpada i sl.
- u svim drugim slučajevima gdje postoji epidemiološka indikacija

Vrsta mjere radi ostvarivanja ciljeva:

- preventivna dezinfekcija radi sprječavanja pojave zaraznih bolesti
- u slučaju pojave zaraznih bolesti kao obvezna preventivna dezinfekcija.

DEZINSEKCIJA

Prijenosnici zaraznih bolesti:

1. Komarci

Epidemiološki značaj:

- prenosioci malarije, žute groznice, Denga virusa, ARBO virusnih infekcija, virusa Japanskog encefalitisa, West Nile virusa, Murreyvalley virusa, virusa St. Louis encefalitisa, Bunya virusa, Virus RiftValley groznice i filarijaze.

Cilj suzbijanja komaraca i njihovih razvojnih oblika jest radi sprečavanja pojave zaraznih bolesti pučanstva, smanjenja uzrokovanja kožnih problema, urtika, eritema, alergijskih promjena nastalih ubodima komaraca i sekundarnih infekcija zbog oštećenja kože nastalog češanjem i grebanjem te uzrokovanja smetnji pri normalnom odvijanju svakodnevnih aktivnosti domicilnog pučanstva.

Provedba dezinfekcije komaraca na području općine Bukovlje:

Program suzbijanja komaraca temelji se na sljedećim mjerama:

1. higijensko – sanitarne mjere
2. monitoring komaraca
3. uništavanje komaraca larvicidnim tretmanima
4. uništavanje komaraca adulticidnim tretmanima sa završenim sezonskim tretiranjem

Higijensko-sanitarne mjere

Da bi se broj komaraca održao na prihvatljivoj razini, potrebno je stalno provoditi higijensko-sanitarne mjere čiji je cilj stvoriti takve uvjete koji će umanjiti ili potpuno isključiti mogućnost njihova razvoja razmnožavanja. Ove mjere predstavljaju sastavni i nerazdvojni dio dezinfekcijskog procesa. Kako je za razvoj i razmnožavanje komaraca neophodno potrebna voda, higijensko-sanitarne mjere trebaju biti usmjerene na otklanjanje i isušivanje svih nepotrebnih vodenih površina i depoa. Neke od tih mjera su:

- izravnavanje depresija terena
- melioracija poljoprivrednog zemljišta
- povećanje protočnosti ustajalih voda
- održavanje i čišćenje kanalskog sustava, te drugih mjesta obraslih korovom gdje su stvoreni uvjeti za zadržavanje vode nakon pljuskova i kiša (proljeće, ljeto)
- izgradnja kanalizacije i njeno održavanje
- otklanjanje krutog otpada pogodnog za nakupljanje vode (stare gume, boce, konzerve)
- održavanje i redovito pražnjenje septičkih jama
- okolinu okućnice i gospodarskih objekata održavati čistim i ukloniti sve nepotrebne depoe vode ili ih hermetički zatvoriti ili prekriti jako gustim mrežama

U provođenju ovih mjera znatnu ulogu ima aktivna participacija stanovništva, pa treba provoditi edukaciju (putem sredstava javnog priopćavanja letaka, predavanja i dr.) o mjerama prevencije i suzbijanje komaraca.

Monitoring komaraca

U svrhu planiranja intervencija na području Općine mora se utvrditi infestacija komarcima. Infestacija komarcima se utvrđuje trajnim nadzorom ciljanog (reprezentativnog) područja, tj. Nalaženjem ličinki i krilatica, prepoznavanjem žarišta utvrđivanjem jesu li komarci rasprostranjeni na tom području.

Zatvorena staništa kontroliraju se u pravilnim vremenskim razmacima tijekom cijele godine jer su u njima stabilni uvjeti (temperatura, vlaga) koji pogoduju razvoju komaraca i nisu podložni meteorološkim promjenama.

Otvorena staništa potrebno je nadzirati u periodu aktivnosti komaraca (ožujak-listopad) na način da se:

- a) prati prisutnost ličinki nadzorom propisanih žarišta uz uzrokovanje ličinki i kukuljica
- b) prosuđuje učinkovitost poduzetih mjera
- c) ocjenjuje vrijednost poduzetih higijensko-profilaktičkih mjera od strane pučanstva ili
vlasnika prostora uz zabilješke o mogućim novootkrivenim žarištima
- d) prisutnost krilatica mjeri se lovkama ili postupkom ovipozicije

Larvicidni tretmani

Larvicidni tretman podrazumijeva uništavanje razvojnih oblika komaraca dok su još u leglu (u vodenom miljeu), a osnovni mu je cilj smanjenje broja očekivanih odraslih oblika komaraca na području obuhvaćenom tretmanom.

S obzirom da je larvicidni tretman najučinkovitija i ekološki najprihvatljivija mjera u suzbijanju komaraca, nužno je njegovo provođenje.

Uspješnost provođenja larvicidnog tretmana usko je povezano s kvalitetno obavljenim postupkom monitoringa određenog područja.

Larvicidno suzbijanje komaraca provodi se:

- biološkim mjerama
  - korištenjem bioloških larvicida (*Bacillusthuringiensis*)
- kemijskim mjerama
  - kemijski larvicidi
  - inhibitorima rasta

Ukoliko je osiguran monitoring:

CILJNO PODRUČJE: - na svim mjestima gdje se monitoringom utvrdi prisutnost larvi

CIKLUSI: - na temelju nalaza larvi

POSTUPCI: - ovisno o vrsti i formulaciji larvicidnog sredstva

Ako nema monitoringa:

CILJNO PODRUČJE: - kanalska mreža
- naplavne površine

CIKLUSI: - preventivno prema potrebi-ovisno o meteorološkim
prilikama

(ožujak – rujan)

POSTUPCI:

- ovisno o vrsti i formulaciji larvicidnog sredstva

Uspjeh larvicidnih tretmana će biti znatno bolji ukoliko je osiguran stalni monitoring, uz smanjenju potrošnju insekticida.

Biološke mjere suzbijanja:

- primjenom dozvoljenih larvicidnih pripravaka na bazi *Bacillusthurgiensis* var. *Israelensis* u obliku tekućine, granula, ili sporo otpuštajućih briketa, ručnom primjenom ili postupcima prskanja ili granuliranja što ne izaziva štete na ciljane vrste u čistim ili obraslim vodama.

Kemijske mjere suzbijanja:

- primjenom insekticidnih larvicida u obliku tekućine, granula ili kompresa, za obradbu različitih vodenih nakupina i recipijenata, ovisno o protočnosti, svaka 2 do 3 tjedna primjenom prskalice, granulatora ili ručno, iz vozila ili pješke, prema naputcima proizvođača, te vrsti, namjeni, stupnju zagađenosti i dubini vodenih površina.

Svaki vodospremnik ili stajaća voda s održivosti većom od sedam dana može predstavljati leglo ličinki komaraca. Sukladno navedenim postupcima potrebno je trajno educirati naručitelja mjere i pučanstvo da su **sustavne larvicidne mjere suzbijanja znakovito učinkovitije na brojnost populacija komaraca, ekološki prihvatljivije u smislu očuvanja biološke raznolikosti te ih u smislu zaštite čovjekovog okoliša treba prvenstveno koristiti tijekom cijele godine.**

Iz tog razloga provedbu Programa mjera za suzbijanje komaraca za općinu Bukovlje treba usmjeriti na suzbijanje ličinki komaraca.

Adulticidni tretmani

Adulticidni tretman podrazumjeva uništavanje odraslih, letećih oblika i komaraca i ne smije biti osnov dezinsekcije nego služi samo kao nadopuna larvicidnom tretmanu. Rezultati uništavanja odraslih (adulticidnih) oblika komaraca su kratkotrajnog i skromnog učinka.

Insekticidi prikladni za adulticidno tretiranje na tržište dolaze u raznim formacijama.

Prije uporabe, u pravilu se razrjeđuju miješanjem, ovisno o topivosti formulacije s mineralnim uljem ili vodom. **U slučaju uporabe insekticida topivih u uljnom nosaču nužna je upotreba pročišćenih naftnih derivata (mineralno ili parafinsko ulje), a nikako nepročišćene nafte (loživo ulje).**

CILJNO PODRUČJE: - dvorišta i okućnice

- zelene površine (raslinje, parkovi)

- šetališta i sportski tereni

- otvoreni kanali, iznad i oko poplavnih površina

CIKLUSI:

- u sezoni 2-4 tretmana (što bliže „špici“ aktivnosti generacije)

- tretmani se provode u povoljnim hidrometeorološkim prilikama (vjetar ispod 4 km/h, temp. zraka iznad 15 °C)
- u sumrak ili rane jutarnje sate, jer je u tom periodu populacija komaraca najaktivnija

POSTUPCI: - zamagljivanjem – topli ili hladni postupak LV ili ULV sa zemlje, ručnim prskalicama ili s vozila

Adulticidna metoda, tj. Suzbijanje krilatica je metoda izbora i ovisi isključivo o stručnoj prosudbi epidemiološke službe i zavoda za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije kao dopuna provedbenih larvicidnih postupaka, a provodi se postupcima:

- rezidualnog prskanja (orašavanja) zatvorenih prostora,
- hladnog zamagljivanja sa zemlje pri čemu su ekološki najprihvatljiviji vodeni rastvori insekticida,
- toplog zamagljivanja sa zemlje, za obradu manjih ili većih ciljanih površina.

Kod provedbe svih adulticidnih postupaka moraju biti ispunjeni slijedeći uvjeti:

a) Pučanstvo treba unaprijed obavijestiti o planiranoj provedbi, vrsti biocidnog pripravka koji će se upotrijebiti, vremenu, cilju te mogućim rizicima za pojedine kategorije osjetljivih ili bolesnih stanovnika te također o tome obavijestiti pčelare radi pravovremenih mjera zaštite za pčele.

b) Na temelju poznavanja aktivnosti komaraca na ciljanom području općine Bukovlje može se planirati okviran broj adulticidnih postupaka, npr. na početku sezone adulticidne postupke s većim razmakom nego li u špici i na kraju sezone.

Nikako se ne smije predlagati isključivo jedna akcija adulticidnih postupaka protiv komaraca jer iste imaju veoma niski učinak u odnosu na uložena financijska sredstva te se ne mogu smatrati ekonomski opravdanim, posebice što adulticidni tretman pogađa samo vrh brijega adultne populacije, ostavljajući očuvanim stadije ličinki u svim dostupnim vodenim medijima. Insekticidni aerosol djeluje samo na komarce koji lete i ne dopire do onih koji odmaraju ispod lišća na raslinju.

Neke vrste komaraca kao što su vrste roda *Culex* legu se kontinuirano pa stoga jednokratno suzbijanje krilatica ima kratkotrajni učinak te ga stalno treba ponavljati, a trajnji rezultati u pravilu izostaju.

c) Adulticidni tretmani provest će se metodom hladnog zamagljivanja uz upotrebu opreme koja aplicira kapljice insekticida u ULV spektru radi boljeg prekrivanja prostora, bolje adherencije te uštede insekticida i manjeg opterećenja okoliša. Potrebno je osigurati što bolje prekrivanje svih mjesta na kojima borave, odmaraju se ili pronalaze zaklon odrasli oblici komaraca.

Za tretmane će se koristiti sintetski piretroidi čije se radne otopine priređuju razrijeđene s vodom što je s ekološkog i zdravstvenog stanovišta najprihvatljivije. Insekticidi se koriste prema naputku proizvođača koji je za svaki preparat drugačiji.

Pojedini lokaliteti trebali bi se obraditi postupkom toplog zamagljivanja prilaskom mjestima pješice radi pravilnog usmjeravanja spreja (magle), a to su: dijelovi kanalizacijskog sustava, poluotvorene septičke jame, odlagalište otpadne tvari i njihov okoliš, kanali otpadnih voda. U ovom slučaju dozvoljeno je koristiti isključivo sintetske piretroide s mineralnim uljem ili vodom kao nosač.

Kada se pristupi adulticidnom postupku za uspješno suzbijanje letećih oblika komaraca potrebno je u što kraćem roku obraditi sve površine na kojima će se provoditi njihovo suzbijanje, pa stoga akcija suzbijanja letećih oblika komaraca ne smije trajati dulje od 3 do 4 uzastopna radna dana. Dodatna prednost kraćeg vremena provođenja adulticidnog postupka je i kraći negativni utjecaj na izložene ljude i okoliš, budući da aerosol koji sadrži štetne kemikalije može kod osjetljivih ljudi uzrokovati respiratorne smetnje.

Optimalno vrijeme za provedbu adulticidnih postupaka je sat vremena (ili maksimalno 2 sata) u zoru i sat vremena (ili maksimalno 2 sata) u sumrak, kad su najslabija strujanja zraka, tj. pri vjetru ispod 4 km/sat (komarci su aktivni samo u uvjetima bez vjetra pa je svaki adulticidni tretman na otvorenom prostoru kod jačeg vjetra neučinkovit), pri relativnoj vlažnosti zraka i temperaturama koje su u trenutku adulticidnog tretmana više od 150 °C (pri nižim temperaturama zraka aktivnost komaraca je vrlo mala ili je nema).

Shodno tome, računa se da se tijekom dana aktivnosti na suzbijanju letećih oblika komaraca mogu provoditi u ukupnom vremenu od cca 2 (maksimalno cca 4) sata.

Ako se tretira npr. površina veličine 700-800 ha s uređajem za hladno zamagljivanje ULV postupka s vozila u pokretu kapaciteta rezervoara minimalno 50 litara, preporučena brzina kretanja vozila prilikom ULV aplikacije insekticida je do 10 km/h, u pohodu se pokriva cc. 50 m sa svake strane ulice kojom vozilo prolazi (ukupno 100 m širok pojas), što znači da se za sat vremena jednim uređajem za hladnu ULV aplikaciju i jednim vozilom može obraditi oko 50 ha površine, odnosno ukupno npr. 700-800 ha površine u roku od najviše 3 dana.

Visina i gustoća vegetacije, zgrade i druge prepreke onemogućavaju širenje aerosola tako da veća visina i gustoća vegetacije i drugih prepreka umanjuje efektivnu širinu prolaza (pravilo – 50%-tno umanjeње širine prolaza).

Postupak se ne smije obavljati nasuprot vjetru jer se neće postići željeni učinak adulticidnog postupka i kako izvoditelj ne bi bio izložen štetnom aerosolu.

Sukladno navedenom te preporukama proizvođača radi se izračun za uporabu uređaja za toplo zamagljivanje s vozila u pokretu i prijenosnog uređaja za toplo zamagljivanje.

Kada se donese odluka da je adulticidni postupak nužno provesti:

- utvrditi točno područje koje se pokriva
- podijeliti područje u zone
- izraditi planove kretanja u zonama
- utvrditi vrijeme aplikacije aerosola (jutro ili večer)
- izračunati potrebnu količinu insekticida (adulticida) za svaku utvrđenu zonu ovisno o površini te zone, a ne o cjelokupnoj površini nekog područja
- utvrditi dinamiku pokrivanja zona.

Za suzbijanje komaraca na području općine Bukovlje mogu se koristiti samo larvicidna i adulticidna sredstva koja su propisno registrirana i dopuštena za primjenu u RH rješenjem Ministarstva zdravlja.

Završne sezonske adulticidne akcije su od velike važnosti jer o njima neposredno ovisi broj komaraca koji ide u prezimljavanje, odnosno broj komaraca koji će biti pokretač populacije u slijedećoj godini.

1. Muhe

Epidemiološki značaj:

- mehanički prijenosnici salmoneloza, šigeloza enterovirusa hepatitisa A, jajašca crijevnih parazita.

Cilj suzbijanja muha je sprečavanje prijenosa mikroorganizama i zaraznih bolesti pučanstva, te sprečavanje uznemiravanja pučanstva tijekom obavljanja svakodnevnih aktivnosti. Svojim ubodom ispod kože neke vrste muha mogu inokulirati uzročnike antraksa i tularemije te uzročnike gnojenja. Pojava muha predstavlja biološki pokazatelj niskog higijenskog standarda u društvu.

Vrsta mjere radi ostvarivanja cilja:

- preventivna dezinsekcija na deponijama otpada, te drugim javnim površinama na kojima je epidemiološkim izvidom utvrđena pojačana infestacija.
- obavezna preventivna dezinsekcija u slučaju pojave zarazne bolesti

2. Žohari

Epidemiološki značaj:

- mehanički prijenosnici gastrointestinalnih infekcija dizenterije, trbušnog tifusa i drugih zaraznih bolesti.

Cilj suzbijanja žohara je od javnozdravstvene važnosti s obzirom da su oni vrsta štetnika koja se maksimalno prilagodila suživotu s čovjekom (tzv. Sinantropija) i koja zbog toga što interferira s čovjekovim aktivnostima može s njime doći u direktan ili indirektan dodir što ponekad rezultira i s različitim poremećajima zdravlja, poput zaraznih bolesti ili alergijskih stanja.

Vrsta mjere radi ostvarivanja cilja:

- preventivna dezinsekcija kao posebna mjera u kanalizaciji i drugim javnim površinama u slučaju pojačane infestacije.
- obvezatna preventivna dezinsekcija u slučaju pojave zarazne bolesti

DERATIZACIJA:

Deratizacija je skup različitih mjera koje se poduzimaju s ciljem smanjenja populacije štetnih glodavaca ispod praga štetnosti, zaustavljanja razmnožavanja ili potpunog uništenja prisutne populacije štetnih glodavaca koji su prirodni rezervoari i prijenosnici izročnika zaraznih bolesti ili skladišni štetnici. Deratizacija podrazumijeva i sve mjere koje se poduzimaju radi sprečavanja ulaženja, zadržavanja i razmnožavanja štetnih glodavaca na površinama, u prostoru ili objektima.

1. Štetni glodavci od javnozdravstvene važnosti su:

- crni štakor (*Rattusrattus*) Linne
- štakor plodojed (*Rattusrattusvar.frungivorus*) Linne
- aleksandrijski štakor (*Rattusrattus var. alexandrinus*) Geoffr.
- sivi, smeđi ili kanalski ili štakor selac (*Rattusnorvegicus*) Berkenhout
- kućni miš (*Musmusculusmusculus*) Linne
- kućni miš (*Musmusculusdomesticus*) Linne
- drugi štetni glodavci (npr. poljski miš, voluharica)

Epidemiološki značaj:

Osim što su glodavci uzročnici velikih ekonomskih šteta koji uništavaju imovinu i zalihe hrane oni su rezervoar ili prijenosnik čitavog niza bolesti čovjeka kao što su: kuga, virusne hemoragijske groznice, hemoragijska groznica s bubrežnim sindromom, leptospiroza, tularemija, murini tifus, toksoplazmoza, tripanosomijaza, lišmanijaza, salmoneloza, trihinelozna, bolest štakorskog ugriza – Sodoku, bjesnoća, itd.

Cilj suzbijanja štetnih glodavaca je uklanjanje rizika od pojave i prijenosa zaraznih bolesti, uklanjanja ekonomskih i gospodarskih šteta koje nastaju uništavanjem i onečišćenjem hrane te sprečavanje kontaminacije površina, prostora i objekata iz članka 10. stavka 1. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti.

Metode suzbijanja glodavaca

1. Mehaničke metode podrazumijevaju redovito provođenje sanitarno-higijenskih mjera, ugradnju prepreka (mreža), uporabu lovki (živolovki ili mrtvolovki), ljepljivih traka s ili bez atraktanata.

2. Fizikalne metode podrazumijevaju postupke uporabe ultrazvuka s ciljem sprječavanja ulaženja i zadržavanja štetnih glodavaca.

3. Kemijske metode podrazumijevaju uporabu rodenticida, odnosno izlaganje zatrovanih mamaca tvorničkog pripravka s antikoagulantima I. i II. generacije s ciljem smanjenja ukupnog broja populacije štetnih glodavaca ispod praga štetnosti, zaustavljanja razmnožavanja ili potpunog uništenja prisutne populacije štetnih glodavaca.

Sustavna preventivna deratizacija predviđa slijedeće:

1. higijenske i sanitarne mjere
2. vrstu mamaka i način njihove primjene

3. standarde (normative) za izlaganje mamaka

1. Higijensko sanitarne mjere

Sanitarno-higijenske mjere su preduvjet i sastavni dio preventivne i obvezne preventivne deratizacije. Da bi se razina glodavaca održala na prihvatljivoj razini nužno je prije provođenja mjera sustavne deratizacije provesti potrebne higijensko-sanitarne mjere, čiji je cilj stvoriti takve uvjete koji će umanjiti ili potpuno isključiti mogućnost naseljavanja glodavaca u različitim objektima ili na otvorenim površinama, a ukoliko do njega dođe da im se uskrate osnovni uvjeti opstanka.

Ove mjere predstavljaju sastavni i nerazdvojni dio ukupnog deratizacijskog procesa.

- spriječiti nekontrolirano odlaganje krute otpadne tvari (divlje deponije), organski otpad (uginule životinje, sadržaj septičkih jama, ostatke hrane iz industrije i kućanstava i dr.), prekrivati zemljom (zakopavati), spaljivati ili na drugi način učiniti nedostupnim za štetnike.
- osigurati dovoljan broj kanti (kontejnera) za odlaganje krute otpadne tvari, kao i njihovo redovito pražnjenje, čišćenje i dezinfekciju.
- sanirati napuštene površine obrasle korovom jer su to potencijalna staništa glodavaca.
- redovito održavati vodovodne instalacije kako bi se izbjeglo stvaranje vlažnih mjesta, koje glodavci koriste u cilju zadovoljenja potrebe za vodom.
- osigurati mjere fizičke zaštite u svim za glodavce atraktivnim objektima prema važećim propisima (metalne oplate na vratima, rešetke na dostupnim prozorima i kanalizacijskim otvorima i dr.).
- podizati higijenski standard stanovništva (preko javnih medija i drugih sredstava informiranja).

Vrsta mamaka i način njihove primjene

Preventivnu deratizaciju je potrebno provoditi dva puta godišnje, da bi se razina glodavaca svela na biološki minimum. Optimalni termini su:

- proljetna akcija (ožujak-svibanj)
- jesenska akcija (rujan-listopad)

Najveći broj rodenticida su probavni otrovi i da bi djelovali glodavci ih moraju pojesti, zato se otrovi miješaju s hranom, a takvi pripravci se zovu meke ili mamci. Za obaveznu preventivnu deratizaciju na području općine Bukovlje koristit će se mamci koji su propisno registrirani i dopušteni za primjenu u Republici Hrvatskoj rješenjem Ministarstva zdravlja.

U provedbi sustavne deratizacije dopušteni su tvornički deklarirani rodenticidi na bazi:

- antikoagulanata I generacije (djelatna tvar kumatetralil i klorfacinon)
- antikoagulanata II generacije (djelatna tvar difenakum, brodifacum i bromadiolon)

U slučaju vlastite izrade rodenticidnog mamka, proizvođač mamka mora priskrbiti atest ovlaštene državne institucije o učinkovitosti i sadržaju aktivne tvari, te kod krutih tvorbi još i test na čvrstoću u vlažno-vodenim medijima i standardizaciju izgleda mamka. Sve je to potrebno zbog zaštite od trajnih, a ponekad i ekološko štetnih učinaka rodenticidnih mamaka, uslijed veće koncentracije djelatne tvari ili neučinkovitosti zbog smanjenje koncentracije djelatne tvari.

U izlaganju meka treba se držati nekih osnovnih pravila:

- za svaki objekt i teren, treba izraditi točan plan i raspored izlaganja mamaka da se može pratiti uzimanje i eventualni nestanak mamaka.
- mamke treba postavljati na i uz mjesta na kojima je uočen najveći broj glodavaca, tj. uz njihove putove – mamke treba uvijek izlagati na skrovišta i zaklonjena mjesta ili u za to predviđene kutije.
- meke moraju biti izložene na način da su nedostupne za sve ne ciljane vrste, domaće i ostale životinje.
- mamci moraju biti izloženi na način da ne kontaminiraju namirnice i da ne bi slučajno ili zabunom bili pomiješani s namirnicama.
- mamci moraju biti postavljeni na jasno obilježenim podlošcima, a mamci u prostorima u kojima se priprema ili čuva hrana, moraju biti postavljeni u za to posebno izrađenim i označenim kutijama.
- broj i količina izloženih meka uvijek mora biti veća nego što se pretpostavlja da će ih glodavci konzumirati, ali pri tome ne treba pretjerivati jer neke stajanjem propadaju.
- meke izložene u kanalizacijskim sustavima moraju biti otporne na vlagu i izložene na mjestima ili na način da ih voda ne može otplaviti (vezane žicom).

Standardi (normativi) izlaganje zatrovanih mamaka

Zatrovani mamci moraju se izlagati po pravilima struke na siguran način na skrovišta i zaštićena mjesta na način da su dostupni glodavcima, a zaštićeni od ne ciljanih vrsta. Mamci se moraju izlagati što bliže ili u aktivne rupe glodavaca uz putove njihova kretanja ili uz mjesta zadržavanja.

1. Stambeni objekti i okućnice

- Individualni objekti u seoskom domaćinstvu

Deratizacija individualnih stambenih objekata provest će se dva puta tijekom godine u sklopu obvezatne preventivne deratizacije. Mamci će se postavljati u podrumskim i tavanskim prostorijama, smočnicama, drvarnicama, šupama i dvorištima cca 1000 grama po domaćinstvu na 10-20 mjesta.

Obveza je izvođača postavljati zamke pridržavajući se sigurne primjene pesticida. Potrebno je obraditi što više objekata s pripadajućim dvorištima (preko 80%) jer o obuhvatu ovisi ukupni uspjeh deratizacije.

- Stambene zgrade

Deratizacija stambenih zgrada provest će se dva puta tijekom godine u sklopu sustavne deratizacije.

Mamci će se izlagati u zajedničkim prostorijama:

- podrumске prostorije, kotlovnice, drvarnice, tavanaške prostorije te zelenim površinama oko zgrade s pripadajućim objektima (garaže). Za ostale mamke od prethodnih akcija izvršitelj će pokupiti i neškodljivo ukloniti.

Napomena:

Ostavljanje otrova u vrećicama domaćinu je zabranjeno, a sve meke isključivo postavlja Izvoditelj akcije. Obavljenom deratizacijom smatraju se ona domaćinstva u kojima su postavljeni zatrovani mamci.

Radi boljeg obuhvata akcije deratizacije, izvoditelj je dužan na kraju akcije još jednom obići sve u prvom obilasku zaključane stambene objekte, te po potrebi nadopuniti pojedine meke.

2. Ruševine i napušteni objekti

U ruševinama i napuštenim objektima glodavci nalaze idealne uvjete zaklona pa su ovakva mjesta redovito njihova staništa u kojima se neometani ljudskim prisustvom mogu namnožiti a ukoliko postoje izdašni izvori hrane i vode odatle onda koloniziraju druga područja. Tretmanom obuhvatiti sve registrirane ruševine i napuštene objekte i pripadajući okoliš.

3. Zelene površine

Uređene zelene površine (parkovi) uz zadovoljavajuće preventivne mjere u pravilu imaju nisku infestaciju glodavcima. U slučaju pojačane aktivnosti glodavaca deratizacija će se provesti uz suglasnost nadzorne službe uz strogo poštivanje principa sigurne primjene. Zapuštene zelene površine (šikare) pružaju dobre uvjete za održavanje i razmnožavanje pa redovito zahtijevaju deratizacijske tretmane.

Mamci se izlažu u aktivne rupe ili na zaštićena mjesta na način da su meke nedostupne neovlaštenim osobama, djeci i ne ciljanim vrstama.

4. Javne površine i kanalizacijski sustav

Deratizacija kanalizacije provodi se izlaganjem vodootpornih formulacija mamaka (200-500 grama) vezanih žicom na način da se pričvršćuju na poklopac ili stjenku otvora revizijskog okna. Zatečene zaostale mamke ranijih deratizacija izvođač je dužan odstraniti i neškodljivo ukloniti. Mamak se postavlja na visinu dostupnu glodavcu na način da je što

manje izložen djelovanju vode (razina kanalizacijske plime). Poklopac svakog revizijskog okna u koji je postavljen mamak mora se obložiti bojom. Kod izlaganja mamaka u sustav kanalizacije treba osigurati prisutnost djelatnika lokalne komunalne službe.

Izvođač je obavezan postići što veći obuhvat kanalizacijskih šahtova, svakako ne manji od 60% ukupnog broja na području općine, prostorno pravilno raspoređenih.

5. Potoci i kanali oborinskih voda

Korita kanala oborinskih voda i potoka u pravilu su zarasla i periodično protočna zbog čega su od osobitog interesa za preventivnu deratizaciju zbog visokog kapaciteta za održavanje i razmnožavanje različitih vrsta glodavaca, poglavito štakora. Mamci će se izlagati do prestanka aktivnosti glodavaca, tj. prestanka uzimanja mamaca.

6. Deponij krutog i organskog otpada (organizirani i divlji)

Uz obavezne preventivne mjere (uređenje odlagališta, zatrpavanje, spaljivanje, eliminaciju divljih odlagališta) nužne su redovite deratizacijske mjere. Deratizaciju je s obzirom na značajne kapacitete ovih žarišta potrebno provoditi 4-5 puta godišnje.

Količina izloženih zatrovanih mamaka ovisi o utvrđenom stupnju infestacije površine, prostora ili objekta u trenutku provođenja mjere. Zatrovani mamci moraju biti izloženi sukladno standardima propisanim pravilnikom o načinu provedbe obvezatne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije. U provođenju sustavne preventivne deratizacije poželjno je koristiti se istovrsnim mekama za cijelo područje i u svim objektima (ovisno o namjeni objekta).

U slučaju visokog stupnja infestacije, neovisno o tipu objekta, treba udvostručiti predviđenu količinu zatrovanih meka. Iz tog razloga treba predvidjeti cca 30% više sredstava (strategijska pričuva) od stvarno potrebnih. Rokovi provođenja obvezatne preventivne deratizacije moraju biti što kraći, kako bi se cijelo interesno područje pokrilo u što kraćem roku, što utječe na samu učinkovitost akcije.

IZVRŠITELJI PROGRAMA

Izvršitelji u provedbi ovog Programa mogu biti zdravstvene ustanove i druge pravne osobe, te osobe koje samostalno osobnim radom obavljaju djelatnost i ispunjavaju uvjete propisane Pravilnikom o uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju kao mjeru za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti pučanstva (NN br. 79/07, 113/08 i 43/09) i Pravilnikom o načinu obavljanja obvezatne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije (NN br. 79/07, 113/08 i 43/09) i imaju odobrenje Ministarstva zdravlja za obavljanje ove djelatnosti.

Izvršitelji obavljaju ove mjere prema utvrđenom Programu mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti na području Općine Bukovlje u 2019. godini.

Izvršitelj će obavijestiti stručni nadzor (ZZJZ Brodsko-posavske županije) o početku radova i dostaviti svoj operativni plan koji mora sadržavati termine i rok trajanja te popis lokaliteta na kojima će se radovi provesti.

Posebno je važno da izvoditelj radova:

- izda potvrdu svakom pojedinom korisniku o provedenim mjerama
- vodi evidenciju na propisanim obrascima o zatečenim higijenskim prilikama i infestaciji
glodavcima u domaćinstvima, te popunjene obrasce u koje će unijeti količine i mjesta postavljenih mamaka svakodnevno dostavlja stručnom nadzoru, radi kontrole
- vodi godišnja zbirna izvješća o utrošenim dezinficijensima, pesticidima, raticidima
- jednom godišnje (do 31. siječnja tekuće godine za proteklu godinu) dostavi zbirna izvješća

Zavodu za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije na propisanom obrascu koji je sastavni dio gore navedenog Pravilnika.

OPERATIVNI PLAN IZVJEŠĆA

Na osnovi Programa ovlaštenu izvoditelj izrađuje Operativni plan, tj. detaljno razrađenu organizaciju i raspored plana rada za svaki dan u tjednu provedbe mjere te u pisanom obliku najkasnije 33 dana prije početka akcije dostavlja Zavodu za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije i nositelju Programa mjera (Općini Bukovlje). Nositelj Programa mjera treba tijekom cijelog postupka javnog nadmetanja upoznati ovlaštenog izvoditelja sa sadržajem Programa mjera. Program mjera treba biti sastavni dio natječajne dokumentacije.

Organizacija i raspored dnevnog plana rada mora sadržavati logične teritorijalne cjeline po ulicama u naseljima propisanih Programom mjera sukladno pravilima struke ovisno o vrsti štetnika koje se suzbija i o kojoj vrsti mjere se radi.

Zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije izrađuje stručno izvješće o utrošku pesticida i stupnju pridržavanja propisanog programa rada određenog Programom mjera te ga dostavlja načelniku s elementima poboljšanja sanitacije prostora u budućnosti najkasnije u roku od 4 tjedna nakon izvršenih mjera. Stručno izvješće mora sadržavati i prijedloge za poboljšanje sanacije površina prostora ili objekata u budućnosti.

NADZOR NAD PROVEDBOM DDD MJERA

Stručni nadzor nad provođenjem DDD mjera kao i kontrolu učinkovitosti provođenja ovih mjera, provodi Zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije, a upravni nadzor Ministarstvo zdravlja, Služba županijske sanitarne inspekcije, Odsjek za Brodsko-posavsku županiju, Područna jedinica Slavonski Brod (Zakon o zdravstvenoj zaštiti NN 150/08, 71/10, 227/11, 847/11, 12/12, 357/12 i 70/12).

Stručni nadzor obuhvaća:

- provjeru Programom predviđenih DDD postupaka izvidom i/ili anketom stanovništva
- uvid u primjenu biocida (vrsta, količina koncentracija, način aplikacije-postavljanje mamaka,norme primjene)
- evidentiranje ekoloških niša i kritičnih točaka koje pogoduju razvoju glodavaca i insekata
- predlaganje mjera sanacije u smislu otklanjanja uvjeta koji pogoduju prisustvu i održavanju glodavaca i insekata
- informiranje i edukacija pučanstva
- stručno izvješće, prema naručitelju, o provedenim DDD mjerama s naglaskom na mjere sanitacije
- izrada Prijedloga programa mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti za općinu Bukovlje za tekuću godinu

Budući je provođenje stručnog nadzora nad obvezatnom preventivnom dezinfekcijom, dezinfekcijom i deratizacijom neophodni, zakonom propisani, sastavni dio ovih mjera, jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati i financiranje stručnog nadzora koji provodi Zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije, stoga je jedinica lokalne samouprave, osim ugovora sa izvođačem, dužna potpisati i ugovor sa Zavodom za javno zdravstvo o provedbi stručnog nadzora.

Pravna ili fizička osoba koja neposredno provodi mjere duža je prije početka provedbe akcije operativni plan dati na uvid Zavodu za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije i Sanitarnoj inspekciji u Brodsko-posavskoj županiji.

NAČIN FINANCIRANJA:

Općina je dužna osigurati financijska sredstva za provođenje DDD mjera, stručni nadzor i provođenje monitoringa u rokovima propisanim ovim Programom kako bi se osigurala cjelovitost i opravdala svrsishodnost provedenih mjera.

Provedba preventivne i obvezne preventivne DDD mjere na površinama, u prostorima i objektima pod sanitarnim nadzorom koji su u privatnom vlasništvu te stručni nadzor nad provedbom financira se iz sredstava trgovačkih društava, ustanova i drugih pravnih te fizičkih osoba koje obavljaju djelatnost osobnim radom i pojedinaca vlasnika, posjednika ili nositelja upravljanja objektima iz članka 10. stavak 1. Zakona, tj. korisnika objekata pod sanitarnim nadzorom.

DODATAK PROGRAMU

Propisani obrasci za provedbu obvezne preventivne dezinfekcije i deratizacije Općine Bukovlje prilažu se Programu kao dodatak.

Obrazac 1. Upitnik o žarištu ličinki komaraca

Obrazac 2. Praćenje legla komaraca

Obrazac 3. Upitnik za dopunu baze podataka

Obrazac 4. Potvrda o obavljenoj obveznoj preventivnoj deratizaciji

Obrazac 5. Upitnik za deratizaciju javnoprometnih površina, trgova i parkova

Obrazac 6. Upitnik za deratizaciju otvorenih vodotokova

Obrazac 7. Obavijest o trovanju štakora
Obrasce 1. i 2. ispunjava Zavod za javno zdravstvo. Obrasce 3., 4., 5. i 6. ispunjava
ovlašteni izvoditelj DDD mjera. Obrazac 7. ovlašteni izvoditelj distribuira
pučantvu.

Ovaj program stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 351-01/18-01/26
URBROJ: 2178/25-01-19-2
Bukovlje, 25. siječnja 2019.

Općinski načelnik
Davor Petrik

Zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije
Služba za epidemiologiju i javno zdravstvo

UPITNIK O ŽARIŠTU LIČINKI KOMARACA

Godina: _____
 Identifikacijski broj žarišta: _____
 Grad: _____
 Područje: _____
 Naselje: _____
 Lokacija: _____

skica

1) TIP ŽARIŠTA:

☐ napušteni zdenac	☐ fontana	☐ napušteni rudnik
☐ cisterna	☐ radilište	☐ rijeka ili vodotok
☐ septička jama	☐ natopljena polja	☐ močvara
☐ poplavljeni podrum	☐ odvodni sifon	☐ uz jezero
☐ grobne vaze	☐ odvodni kanal	☐ ostalo (navedi) _____

2) KARAKTERISTIKE ŽARIŠTA:

- trajno   sezonsko (specificiraj mjesece)

S	V	O	T	S	L	S	K	R	L	S	P
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

3) DIMENZIJE ŽARIŠTA:

DULJINA _____   ŠIRINA _____   DUBINA _____

4) KAKVOĆA VODE:

- tekuća   stajaća   slatka   slana   čista   zagađena

Priroda zagađenja (navedi): _____

5) TIP VEGETACIJE:

- podvodna   nadvodna

Prevladavajuće vrste: _____

Strana 1.

6) PRISUSTVO GAMBUZIJA:

- DA   NE   UVEDENE OD _____

7) PRISUSTVO PREDATORA LIČINKI:

- DA   NE

8) PRISUSTVO LIČINKI KOMARACA:

- DA   NE

VRSTE	MJESECI											
	S	V	O	T	S	L	S	K	R	L	S	P

9) MOGUĆE MJERE

☐ drenaža (odvodnja)	☐ postavljanje cjevovoda	_____
☐ zatrpanje	☐ eliminacija recipijenta	_____
☐ poravnanje sa zemljom	☐ uklanjanje bilja	_____
☐ sprečavanje dolaska	☐ ostalo (navedi):	_____
☐ popravci oštećenja	_____	_____

Predložene mjere: _____ dana: _____

10) LARVICIDNI TRETMANI

Larvicidi koje treba koristiti: _____

11) NAPOMENE:

_____

Strana 2.

Prijedlog Programa mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti za 2019. godinu

Zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije
 Služba za epidemiologiju i javno zdravstvo

PRAĆENJE LEGLA KOMARACA

Datum: _____
 Područje: _____

Naselje: _____
 Lokacija: _____

ŽARIŠTE TIP – VRSTA	IDENTIFIKACIJSKI BROJ ŽA- RIŠTA	VRSTE I STADIJI LIČINKI I INFESTACIJA*	VRSTE ODRASLIH	
			♂♂	♀♀

Na znanje – Uočene promjene koje treba unijeti u evidenciju žarišta: _____
 _____
 _____

_____
 Potpis izvoditelja

* broj ličinki po jednom lovjenju (okvirno)

- + (1-10)
- ++ (11-50)
- +++ (>50)

UPITNIK
ZA IZRADU I DOPUNU BAZE PODATAKA ZA STAMBENE OBJEKTE U KOJIMA SE PROVODI
DERATIZACIJA*

Datum _____	ŠIFRA: _____
GRADSKA ČETVRT: _____	ŠIFRA: _____
PODRUČJE: _____	ŠIFRA: _____
ULICA I KUĆNI BROJ: _____	(pravna osoba, privatno)
UPRAVLJANJE ZGRADOM: _____	(održavana, zapuštena)
GODINA IZGRADNJE: _____	(stambena, stambeno – poslovna)
ODRŽAVANJE: _____	BROJ STANOVA: _____
NAMJENA: _____	VELIČINA: _____ m ²
BROJ KATOVA: _____	DOSTUPNOST: _____ (da, ne)
PODRUM: _____ (da, ne)	ODRŽAVANJE: _____ (održavano, zapušteno)
VLAGA: _____ (da, ne)	ugostiteljski: _____ (da, ne) _____ m ²
TEHNIČKA ETAŽA: _____ (da, ne)	ostali: _____ (da, ne) _____ m ²
DVORIŠTE: _____ (da, ne)	ODVODNJA: _____ (da, ne)
POSLOVNI PROSTOR: _____ (da, ne)	sabirna jama: _____ (da, ne)
skladišni: _____ (da, ne) _____ m ²	vreće: _____ (da, ne)
proizvodni: _____ (da, ne) _____ m ²	kontejneri: _____ (da, ne)
KOMUNALNI STANDARD:	PRISUSTVO GLODAVACA
VODOVOD: _____ (da, ne)	tragovi nogu: _____ (da, ne)
kanalizacija: _____ (da, ne)	šteta: _____ (da, ne)
otvoreni izljev: _____ (da, ne)	viđeni živi štakori: _____ (da, ne)
PRIKUPLJANJE OTPADA: _____ (da, ne)	prema izjavi korisnika: _____ (da, ne)
kante: _____ (da, ne)	otpaci: _____ (da, ne)
TOPLOVOD: _____ (da, ne)	usklađena roba: _____ (da, ne)
GLODAVCI:	krupni otpad: _____ (da, ne)
rupe: _____ (da, ne) _____ (broj aktivnih rupa)	parafin: _____ (kg parafiniranih meka)
izmet: _____ (da, ne)	– stranka odbila
leglo: _____ (da, ne)	– stranka odsutna
viđeni uginuli štakori: _____ (da, ne)	– napušten objekt
HRANA ZA GLODAVCE:	– ostalo
hrana za domaće životinje: _____ (da, ne)	PRISUTNA STRANKA:
ZAKLON ZA GLODAVCE:	_____
kućni (sitni) otpad: _____ (da, ne)	
neispravna odvodnja: _____ (da, ne)	
UTROŠENI MATERIJAL	
meke: _____ (kg žita)	
POZIV: _____ (je li intervencija provedena na poziv)	
RAZLOG NEPROVEDENE DERATIZACIJE:	
NAPOMENA:	
SANITARNI TEHNIČAR:	
_____	

* Ispunjava se za objekte koji nisu evidentirani u bazi podataka (prvi unos ili novoizgrađeni objekti)

POTVRDA
O OBAVLJENOJ DERATIZACIJI STAMBENIH OBJEKATA*

Datun: _____
Korisnik: _____
Adresa: _____
Gradska četvrt: _____

Namjena zgrade:	stambena	DA - NE
	poslovna	DA - NE
	ugostiteljska	DA - NE
Hrana za glodavce:	otpaci	DA - NE
	domaće životinje	DA - NE
	uskladištena roba	DA - NE
Zaklon za glodavce:	kućno smeće	DA - NE
	krupni otpad	DA - NE
	aktivne rupe	DA - NE
	neispravna kanalizacija	DA - NE
Prisustvo glodavaca:	tragovi nogu	DA - NE
	izmet	DA - NE
	prema izjavi korisnika	DA - NE

DERATIZACIJA: Vrsta zatrovanog mamaca _____ grama _____
Sanitarni tehničar _____ Prisutna stranka _____

* Ispunjava se za objekte koji su već evidentirani u bazi podataka.

Zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije
Služba za epidemiologiju i javno zdravstvo

OBRAZAC 5.

UPITNIK
ZA DERATIZACIJU JAVNOPROMETNIH POVRŠINA, TRGOVA I PARKOVA*

DATUM: _____ MJESTO: _____
GRADSKA ČETVRT: _____ PODRUČJE: _____
NAMJENA: _____ (ulica, trg, naselje, park, šuma, dvorište)
POVRŠINA: _____ (kvadratnih metara)
OKOLIŠ:
naselje _____ (da li je nastanjeno)
grmlje _____
drveće _____
održavanje _____
životinje _____
OTPAD:
krupni _____
sitni _____
organski _____
kanaliz. _____ (da li postoji zagađenje iz kanalizacije)
GLODAVCI:
rupe _____ (broj aktivnih rupa)
tragovi _____ (tragovi nogu, izmet, šteta, leglo)
glodavci _____ (viđeni živi štakori)
mrtvi _____ (viđeni uginuli štakori)
UTROŠENI MATERIJAL:
meke _____ (kg žita)
parafin _____ (kg parafiniziranih meka)
POZIV: _____ (da li je intervencija provedena na poziv)
SANITARNI TEHNIČAR: _____
(potpis)

* Ispunjava se tijekom svake akcije deratizacije.

Prijedlog Programa mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti za 2019. godinu

Zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije
Služba za epidemiologiju i javno zdravstvo

Obrazac 6.

UPITNIK
ZA DERATIZACIJU OTVORENIH VODOTOKOVA I JEZERA, LUKA I PRIVEZIŠTA BRODOVA TE KANALA*

DATUM: _____ VODOTOK: _____ JEZERO: _____
LUKA I PRIVEZIŠTA BRODOVA: _____ KANALI: _____
GRADSKA ČETVRT: _____ PODRUČJE: _____
PROLAZI KROZ: _____
(ulica, trg, naselje, park, šuma, dvorište)

DUŽINA: _____ (metara)
ZAGAĐENOST RUBA VODOTOKA (zaokruži):   DA   NE

OKOLIŠ:

naselje   _____ (da li je nastanjeno)
grmlje   _____
drveće   _____
održavanje   _____
životinje   _____

OTPAD:

krupni   _____
sitni   _____
organski   _____
kanaliz.   _____ (da li postoji zagađenje iz kanalizacije)

GLODAVCI:

rupe   _____ (broj aktivnih rupa)
tragovi   _____ (tragovi nogu, izmet, šteta, leglo)
glodavci   _____ (videni živi štakori)
mrtvi   _____ (videni uginuli štakori)

UTROŠENI MATERIJAL:

parafin   _____ (kg parafiniziranih meka)
parafin   _____ (kg parafiniziranih meka vezanih sa žicom)

POZIV: _____ (da li je intervencija provedena na poziv)

SANITARNI TEHNIČAR: _____
(potpis)

* Ispunjava se tijekom svake akcije deratizacije.

Prijedlog Programa mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti za 2019. godinu

Zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije
Služba za epidemiologiju i javno zdravstvo

Obrazac 7.

MEMORANDUM TVRTKE KOJA OBAVLJA POSLOVE

OBAVIJEST O TROVANJU ŠTAKORA

Djelatnici *naziv zdravstvene ustanove ili druge pravne osobe izvoditelja deratizacije* provest će uništavanje štakora u ovoj zgradi i njezinoj neposrednoj okolini.

Trovanje štakora provest će se izlaganjem zatrovanih mamaka na sva mjesta gdje se obično pojavljuju štakori (podrum, dvorište i eventualno tavan).

Ako štakori pojedu sve izložene zatrovane mamce, molimo Vas da odmah nazovete *naziv zdravstvene ustanove ili druge pravne osobe izvoditelja deratizacije* na telefon _____ radnim danom od 08.00 do 16.00 sati.

Da bi se osigurao uspjeh u borbi protiv štakora, a uz to izbjegle eventualne nezgode stanari se obvezno trebaju pridržavati sljedećih naputaka:

1. surađivati s ekipama koje provode suzbijanje štakora tako da im daju sve tražene informacije
i omogućće pristup u sve prostore gdje je potrebno izložiti otrovne meke
2. odstraniti iz dvorišta i podruma smeće, a osobito otpatke hrane
3. za čitavo vrijeme trajanja deratizacije onemogućiti malodobnoj djeci pristup na mjesta na kojima je postavljen otrov za štakore
4. skloniti sve životinje kućne ljubimce na sigurno mjesto gdje ne mogu doći do otrovnih meka.
5. zabranjuje se dirati ili premještati zatrovane mamce.

Pozivaju se građani da se u cijelosti pridržavaju gornjih naputaka, jer će za svu štetu, kao i za eventualno oštećenje zdravlja snositi odgovornost svaki za sebe, a roditelji za djecu.

IZLAGANJE ZATROVANIH MAMAKA ZA ŠTAKORE OBAVIT ĆE SE:

DANA _____

OD 08.00 DO 16.00 SATI

[1]* Ispunjava se za objekte koji nisu evidentirani u bazi podataka (prvi unos ili novoizgrađeni objekti)

[2]* Ispunjava se tijekom svake akcije deratizacije.

Prijedlog Programa mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti za 2019. godinu